

РЕФЕРАТ

Тема дипломной работы: Диалог русской, белорусской и немецкой культур (на примере рецепции творчества Ф. Шиллера).

Структура и объем работы: работа состоит из введения, трех глав, заключения и списка использованных источников, насчитывающего 90 позиций. Общий объем работы составляет 76 страниц.

Ключевые слова: диалог культур, культура XVIII века, русская культура, белорусская культура, немецкая культура, Фридрих Шиллер, немецкая литература, рецепция, художественный перевод.

Цель работы – выявление генезиса, динамики и перспектив диалога русской, белорусской и немецкой культур на примере рецепции творчества Ф. Шиллера и разработка концепции форума «Шылер: класіка і сучаснасць».

Актуальность: творчество Ф. Шиллера недостаточно изучено в контексте специфики русско-немецких и белорусско-немецких культурных связей, активно развивающихся на современном этапе.

Объект исследования – творчество Ф. Шиллера и его рецепция в русской и белорусской культурах. **Предмет** – диалог русской, белорусской и немецкой культур на примере рецепции творчества Ф. Шиллера.

Методологическая база исследования – концепции философии диалога М. Бубера и межкультурного диалога М. М. Бахтина и В. С. Библиера; **основные методы** – культурно-исторический, контактно-генетический, сравнительно-типологический, герменевтический, метод целостного анализа художественного текста, метод социологического опроса.

Выводы. Установлено, что диалог русской, белорусской и немецкой культур, имея многовековую историю, не только не прекращается в современном мире, но и обретает новые значения. Благодаря плодотворному диалогу культур происходит их взаимное обогащение и рождаются новые шедевры. В связи с рецепцией творчества Ф. Шиллера в русской и белорусской культурах появились не только новые жанры, мотивы, идейные смыслы. Огромное значение для развития межкультурного диалога сыграли философские идеи Шиллера об утверждении ценности человека и свободе личности, о преобразовании мира через прекрасное искусство. Пьесы Шиллера с успехом шли в русских и белорусских театрах и часто служили концентрации внимания народа на актуальных проблемах современности. Фестиваль «Шылер: класіка і сучаснасць», разрабатываемый с учетом ближайших перспектив развития межкультурного диалога, направлен на укрепление сотрудничества в сфере культуры России, Беларуси и Германии.

Практическая значимость. Результаты исследования могут быть использованы при изучении дисциплин «Диалог культур», «История мировой литературы», «История немецкой литературы», а также для расширения переводов из Шиллера на белорусский язык и постановок его пьес в белорусских театрах.

РЭФЕРАТ

Тэма дыпломнай работы: Дыялог рускай, беларускай і нямецкай культур (на прыкладзе рэцэпцыі творчасці Ф. Шылера).

Структура і аб'ём работы: работа складаецца з уводзін, трох раздзелаў, заключэння і спіса выкарыстаных крыніц, які налічвае 90 пазіцый. Агульны аб'ём работы складае 76 старонак.

Ключавыя словы: дыялог культур, культура XVIII ст., руская культура, беларуская культура, нямецкая культура, Фрыдрых Шылер, нямецкая літаратура, рэцэпцыя, мастацкі пераклад.

Мэта даследавання – выяўленне генезісу, дынамікі і перспектывы дыялога рускай, беларускай і нямецкай культур на прыкладзе рэцэпцыі творчасці Ф. Шылера і распрацоўка канцэпцыі фестываля «Шылер: класіка і сучаснасць».

Актуальнасць: творчасць Ф. Шылера недастаткова вывучана ў кантэксце спецыфікі руска-нямецкіх і беларуска-нямецкіх культурных сувязей, якія актыўна развіваюцца на сучасным этапе.

Аб'ект даследавання – творчасць Ф. Шылера і яе рэцэпцыя ў рускай і беларускай культурах.

Прадмет даследавання – дыялог рускай, беларускай і нямецкай культур на прыкладзе рэцэпцыі творчасці Ф. Шылера.

Метадалагічная база даследавання – канцэпцыя філасофіі дыялога М. Бубера і міжкультурнага дыялога М. М. Бахціна і У. С. Біблера; **асноўныя метады** – культурна-гістарычны, кантактна-генетычны, параўнальна-тыпалагічны, герменеўтычны, метады цэласнага аналізу мастацкага тэксту, метады сацыялагічнага апытання.

Вынікі. Устаноўлена, што дыялог рускай, беларускай і нямецкай культур, які мае шматвяковую гісторыю, не толькі не спыняецца ў сучасным свеце, але і набывае новыя значэнні. Дзякуючы плённаму дыялогу культур адбываецца іх узаемнае ўзбагачэнне і нараджаюцца новыя шэдэўры. У сувязі з рэцэпцыяй творчасці Ф. Шылера ў рускай і беларускай культурах з'явіліся не толькі новыя жанры, матывы, ідэйныя сэнсы. Вялікае значэнне для развіцця міжкультурнага дыялогу мелі філасофскія ідэі Шылера пра каштоўнасць чалавека і свабоды асобы, пра пераўтварэнне свету праз мастацтва. П'есы Шылера з поспехам ішлі ў рускіх і беларускіх тэатрах і часта служылі канцэнтрацыі ўвагі народу на актуальных праблемах сучаснасці. Фестываль «Шылер: класіка і сучаснасць», які распрацаваны з улікам бліжэйшых перспектыв развіцця міжкультурнага дыялогу, накіраваны на ўмацаванне супрацоўніцтва ў сферы культуры Расіі, Беларусі і Германіі.

Практычная значнасць. Вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны пры вывучэнні дысцыплін «Дыялог культур», «Гісторыя сусветнай літаратуры», «Гісторыя нямецкай літаратуры», а таксама для пашырэння перакладаў з Шылера на беларускую мову і п'есаў у беларускіх тэатрах.

ABSTRACT

Theme of the graduation thesis: Dialogue of Russian, Belarusian and German cultures (on the example of reception of creative works of F. Schiller).

Structure and scope of work: the work consists of an introduction, three chapters, a conclusion and a list of used sources with 90 entries. The total amount of work is 76 pages.

Key words: dialogue of cultures, culture of the 18th century, Russian culture, Belarusian culture, German culture, Friedrich Schiller, German literature, reception, literary translation.

The purpose of the work is to reveal the genesis, dynamics and prospects of the dialogue between Russian, Belarusian and German cultures using the example of the reception of F. Schiller's work and to develop the concept of the forum "Schiller: Classics and Modernity".

Topicality: Creative works of Schiller are not sufficiently studied in the context of the specifics of Russian-German and Belarusian-German cultural relations, which actively develop in the present time.

The object of research are the works of F. Schiller and their reception in Russian and Belarusian cultures.

The subject of the study is the dialogue of Russian, Belarusian and German cultures on the example of the reception of the work of F. Schiller.

The methodological basis of the research consists of M. Buber's concept of philosophy of dialogue and M. M. Bakhtin's and V. S. Bibler's concepts of intercultural dialogue; **basic methods** – cultural-historical, contact-genetic, comparative-typological, hermeneutic, method of holistic analysis of the literary text, method of sociological survey.

Conclusions. It is determined that the dialogue of Russian, Belarusian and German cultures, having a centuries-old history, does not cease in the modern world, but also acquires new meanings. Thanks to the fruitful dialogue of cultures, their mutual enrichment takes place and new masterpieces are born. In connection with the reception of F. Schiller's creativity new genres, motives, ideas appeared in Russian and Belarusian cultures. Schiller's philosophical ideas about the assertion of human values and personal freedom, about the transformation of the world through the art were of great importance for the development of the intercultural dialogue. Schiller's plays were successfully performed in Russian and Belarusian theaters and often served to focus the attention of the people on the actual problems of our time. The festival "Schiller: Classics and Modernity", which was created taking into account the future prospects for the development of the intercultural dialogue, aims at strengthening cooperation of Russia, Belarus and Germany in the cultural sphere.

Practical significance. The results of the research can be used during the study of the disciplines "Dialogue of Cultures", "History of World Literature", "History of German Literature" and also for increasing the number of translations of Schiller's works into the Belarusian language and plays in Belarusian theaters.